

A Kúria a dr. Kállai Tibor ügyvéd által képviselt felperesnek - a dr. ... jogtanácsos (BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság) által képviselt ... Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (mint a ...i Városi Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóság jogutóda) alperes ellen fegyelmi határozat hatályon kívül helyezése iránt a Miskolci Munkaügyi Bíróságon 5.M.1/2012. szám alatt megindított és másodfokon a Miskolci Törvényszék 1.Mf.21.254/2012/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - a 2013. október 9. napján megtartott nyilvános tárgyalás alapján - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Miskolci Törvényszék 1.Mf.21.254/2012/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.

I n d o k o l á s

A felperes hivatásos szolgálati viszonyban 1999. szeptember 1-től teljesített tűzoltói szolgálatot. A jogelőd alperes parancsnoka 2011. szeptember 14-én szolgálati feladatainak hanyag ellátása és az előljáró parancsának megtagadása fegyelemsértés alapos gyanúja miatt fegyelmi eljárás lefolytatását rendelte el vele szemben, melynek eredményeként a ...i Városi Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóság Tűzoltóparancsnoka 2011. október 25-én kelt határozatában feddés fenytetésben részesítette a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 68. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltak, a munkaköri leírás általános fejezet 3. és a munkaköri fejezet 4. pontjába, valamint a Hivatásos Tűzoltóságok Szolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 1/2006.(VI.26.) ÖTM rendelet 7. § j) pontjában foglaltak megsértése miatt. Az előljáró parancsának megtagadása miatt indított fegyelmi eljárás - fegyelemsértés hiányában - megszüntetésre került.

A felperessel szemben kiszabott fenytetés alapjául szolgáló tényállás szerint a szolgálati rend 46. számú mellékletének 3. pontja előírja, miszerint „seprés minden nap 07.30-ig, kivétel esős, csapadékos időben”. A felperesnek szolgálatparancsnokként feladatát képezte a laktanya külső körletének takarítottatása, a

szemét összeszedetése. 2011. szeptember 8-án **G.Zs.** tűzoltó főtörzsőrmester, a szolgálati rendben előírt időpontig csak a szemetet szedte össze, a leveleket nem seprte össze erős széljárásra hivatkozva, melyet a felperes tudomásul vett. Ezen a napon a laktanya előtti terület eltakaríttatását 13.30-kor hajtatta végre. A fenyítő határozat terhére róttá, hogy nem győződött meg arról, hogy a beosztottja szubjektív tényként közölt széljárás valós és fizikai akadályt jelentett-e és hogy egyáltalán megkísérelték-e a takarítást.

A felperes a fegyelmi határozat ellen panasszal élt, melyet a ... Város Polgármestere 2011. november 30-án kelt határozatával helybenhagyta. Indokolásában foglaltak szerint **G.Zs.** a 2011. szeptember 8-án tett „nem megfelelő ségi” jelentésben mindösszesen azt rögzítette, hogy a reggeli körlet takarítása gondatlan volt. Arról, hogy az erős szél miatt nem került sor takarításra, csak 2011. szeptember 14-én kelt jelentésben tett először említést. Az első- és másodfokú határozat szerint sem bírt relevanciával a szél erőssége, mivel ilyen kitétel a szolgálati rendben nem szerepel.

A felperes keresetében a fegyelmi határozat hatályon kívül helyezését kérte.

A Miskolci Munkaügyi Bíróság 5.M.1/2012/7. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.

A megállapított tényállás szerint **G.Zs.** tanúként vallotta, hogy a perbeli reggelen a szemetet összeszedte, de a lehullott faleveleknek az elseprését nem tudta 7.30-ig elvégezni a szélfújás miatt. Azt, hogy a szél miatt nem tudta a leveleket összeseperni, már reggel 7 órakor szóban jelentette a felperesnek. A felperes ezt a tájékoztatást tudomásul vette és közölte, hogy amikor az időjárás megengedi, akkor hajtsa végre a levél összetakarításával kapcsolatos feladatot. **B.Z.** tűzoltó főhadnagy - mint a felperes előljárója - reggel 8 órakor az eligazításon megvárta, hogy a jelentéseket megtegyék, majd ezt követően kinézett az ablakon, ahonnan pont a laktanya előtti területet látta és akkor észlelte, hogy a leveleknek az összetakaríttatása még nem történt meg. A felperes ekkor azt jelentette, hogy nem tudja, hogy végrehajtották-e a laktanya előtti seprési munkát. Ekkor a felperes előljárója tájékoztatta a felperest, hogy megnézi a videorendszeren, hogy egyáltalán történt-e valamilyen munkavégzés. Miután a videofelvételről meggyőződött, hogy 7.30 perc előtti időben nem volt semmilyen takarítási munkavégzés a laktanya előtti területen, ezért felszólította a felperest, hogy azt végezzék el és adjon jelentést. A felperes ezt követően nehezményezte, hogy szóvá tette a takarítás elmulasztását, illetőleg erről jelentést kért. Ekkor a felperes nem hivatkozott semmi olyan körülményre, amely akadályát képezte volna annak, hogy az ott lévő leveleket eltakaríttassa. A

reggeli eligazításon a felperes arra sem hivatkozott, hogy **G.Zs.** tájékoztatta arról, hogy mi miatt nem tudta a takarítási munkát elvégezni.

A munkaügyi bíróság jogi álláspontja szerint amennyiben a felperes - mint szolgálatparancsnok - észlelte, vagy tudott arról, hogy valamilyen szolgálati feladat ellátásában akadályoztatva van, akkor **B.Z.** tűzoltó főhadnagynak kellett volna ezt a körülményt jelentenie. Tekintettel arra, hogy a szolgálati rendben csak a csapadék esését jelölték meg a takarítás alóli kivételnek, abban a szélfújás nem szerepel - melynek konkrét erőssége 7-7.30 közötti időben nem nyert bizonyítást - így a felperesnek kötelezettsége lett volna intézkedni a takarítási munka befejezéséről a megadott időpontig. Ha a felperes jelentette volna az eligazításon, hogy miért engedélyezte a sepregetés elmulasztását, akkor nem lett volna szükség arra, hogy a videofelvételen visszanezzék a 7-7.30 közötti időt.

Mindezekre tekintettel a munkaügyi bíróság szerint a felperes fegyelemsértést követett el és indokolt és arányos volt vele szemben a legenyhébb fenyítés alkalmazása.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Miskolci Törvényszék 1.Mf.21.254/2012/3. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét megváltoztatta és a ... Városi Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóság Tűzoltóparancsnoka 2011. október 25-én kelt 0/4-19/2011. számú, fenyítés kiszabásáról szóló határozatát - ... Város Polgármestere 17-5/2011/PK. számú határozatára is kiterjedően - hatályon kívül helyezte.

A másodfokú bíróság ítélete indokolásában kiemelte, miszerint a fegyelmi határozatban foglaltakból megállapítható, hogy abban nincs szó arról, hogy a felperes szóbeli jelentéstételi kötelezettségének 7.30-kor, illetve ezt követően 8.00 órakor nem tett eleget. A határozat indokolásában az szerepel, hogy 7.30 perccig nem történt meg a levelek eltakarítása, és nem győződött meg arról, hogy a beosztottja által szubjektív tényként közölt széljárás valós fizikai akadályt jelentett-e a szolgálati feladat végrehajtásában, továbbá nem ellenőrizte, hogy egyáltalán megkísérelték-e a takarítás végrehajtását és nem adott utasítást a napi feladattervben meghatározottaknak megfelelően a takarításra.

G.Zs. tanúvallomásában határozottan nyilatkozott arról, hogy szóban jelentette a felperesnek, hogy a szél miatt nem takarít, a felperes ezt jóváhagyta és utasítást adott arra, hogy a későbbiek során ezt a munkát 13 óra 30 perccig végezze el, amely vallomás alátámasztja, hogy a felperes tudomásul vette **G.Zs.** által jelentetteket és utasította hogy a továbbiakban a takarítást mikor és hogyan végezze el.

A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztató érdemi döntése meghozatalakor azt értékelte, hogy az előbbieken kiemelt tényekkel szemben a munkaügyi bíróság a bizonyítást a tekintetben foganatosította, hogy a felperes az eligazításon szóban az előjárónak jelentette-e az akadályt, hivatkozva arra, hogy ennek az eligazításon meg kellett volna történnie. Ezzel összefüggésben a másodfokú bíróság azt hangsúlyozta, hogy nem ezt a kötelezettségszegést értékelte a fegyelmi jogkör gyakorlója a fegyelmi határozatban a felperes terhére. Abban az esetben azonban, ha ez a körülmény került volna értékelésre, vagy ennek értékelését a határozatban foglaltakba bele lehetne értelmezni - amelyet a másodfokú bíróság nem talált megállapíthatónak - a kötelezettségszegés a felperes részéről az volt, hogy **B.Z.**-nak nem jelentett, amely körülményt a perben az alperesnek kellett volna bizonyítania, ennek hiánya pedig az alperes terhére esik. A másodfokú bíróság jogi álláspontja szerint azonban az alperes e körre vonatkozó esetleg bizonyítása esetén is a fegyelmi eljárás felperessel szembeni megindítása indokolatlan és aránytalan volt.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését és - tartalma szerint - a munkaügyi bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

Érvelése szerint az irányadó tényállás alapján megállapítható, hogy a felperes a takarítási feladat 07.30 percre történő végrehajtására nem adott utasítást **G.Zs.** főtörzsőrmesternek, hanem a takarítás elmaradásának indokául elfogadta **G.Zs.** szóbeli jelentését, amelyben a lehullott falevelek elseprésének akadályaként a szélfúvást jelölte meg. A szolgálati rend azonban csak esős, csapadékos időjárás esetén engedi meg, hogy a kérdéses seprés elmaradjon, így alperes álláspontja szerint a felperesnek a meghatározott időre el kellett volna végeztetnie a takarítási feladatot. Figyelemmel arra, hogy a szolgálati rendben foglalt előírásoknak nem tett eleget, így megszegte a Hszt. 68. § (1) bekezdés b)pontjában, valamint a szolgálati szabályzat 7. § j) pontjában foglalt rendelkezést.

Az alperes azzal is érvelt, hogy a felperes önhatalmúlag nem lett volna jogosult **G.Zs.**-nak a sepregetési feladat végrehajtását akadályozó szélfúvásra történő indokát elfogadni, hanem azt a szolgálati előjárónak kellett volna jelentenie. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság tévedett, amikor arra a következtetésre jutott, hogy az alperesnek kell bizonyítania a jelentés megtételét, vagy annak elmaradását. Ezzel szemben az alperes szerint a Pp. 164. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel az okszerű jelentés megtételének megtörténtét a felperesnek kellett volna bizonyítania, mivel az ő érdekében állt, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el, ugyanis annak megtörténte esetén a felperes mentesülhetett volna a fegyelmi fenyegetés kiszabása alól.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A fegyelmi határozat hatályon kívül helyezésére irányuló kereset alapján érdemben a per tárgyát a fegyelmi határozatban foglalt kötelezettségszegés képezi. A fegyelmi felelősség vizsgálata során nem értékelhető olyan hivatkozás, amely a fegyelmi határozatban nem szerepel. Következésképp helytálló és jogszerű a jogerős ítélet álláspontja, mely szerint nem a jelentéstételi kötelezettség megszegését értékelte a fegyelmi jogkör gyakorlója a fegyelmi határozatban a felperes terhére, így tévedett a munkaügyi bíróság, amikor e körben az ítéletében az érdemi döntésére kiható megállapításokat tett.

Az előbbiekre tekintettel annak bizonyítására nem volt a perben szükség, hogy a szolgálati feladat végrehajtását gátló körülményt a szolgálatparancsnok felperes szóban jelentette-e a közvetlen szolgálati előljárójának, ezért e körben a bizonyítás hiánya egyik felet sem terheli.

A perbeli adatok szerint tény, hogy a felperes 2011. szeptember 8-án a körlet takaríttatását reggel 7.30-ig nem végeztette el, arra aznap 13.30-kor került sor azért, mert tudomásul vette a beosztottja jelzését, miszerint a széljárás akadályozta a szolgálati feladat végrehajtását. Az alperes azt róta a felperes terhére, hogy a szolgálati feladatot nem a szolgálati rendben meghatározottak szerint teljesítette, amely hivatkozás ugyan valós, mert az előírt időpontig valóban nem történt meg a körlet takaríttatása és a szolgálati rend a csapadékos időjárásán kívül a szelfúvást nevesített kivételként nem rögzíti. Ugyanakkor a szolgálati rendben foglaltaktól való eltérés csak akkor valósít meg fegyelemsértést, ha egyszersmind megállapítható az elkövető vétkessége is, a Hszt. 68. § (1) bekezdés b) pontjában előírtak megsértésére hivatkozás esetén bizonyított a hivatásos állomány eljárás alá vont tagja részéről az elvárható gondosság hiánya is, melynek vizsgálata során nem maradhat értékelés nélkül a fegyelmi eljárás keretében elbírált körülmények tárgyi súlya.

Mindezeket figyelembe véve kellett megítélni, hogy az a körülmény, hogy a felperes meggyőződött-e arról, hogy a beosztottja által jelentett széljárás valóban akadályozta-e néhány órán keresztül a körlet felseprését - az adott tényállás mellett - a szolgálati feladatanyag ellátására vonatkozó megállapítás megalapozott levonására nem ad kellő alapot.

Helytállón utalt a másodfokú bíróság az ítélete indokolásában a fenytetés céljára, valamint a Hszt. 120. § (2) bekezdésében foglaltakra.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet - jogszabálysértés hiányában - a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pernyertes felperesnek a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel, ezért ebben a kérdésben határozni nem kellett, míg a felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2013. október 9.

*Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Szolnokiné
Dr. Csernay Krisztina s.k. bíró, Dr. Bicskai Ildikó s.k. bíró*

A kiadmány hiteléül:

kúriai tisztviselő